

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ ÜYELİĞİ, DIŞ TİCARET VERGİLERİ VE TÜRKİYE UYGULAMASI

Ömer Faruk BATIREL

Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi Ticari Bilimler Fakültesi,

E-mail: obatirel@ticaret.edu.tr

ÖZET

Bu makalenin amacı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinin tüketim vergi gelirleri bileşimi üzerindeki etkisini analiz eden bir çalışmaya atıf yaparak Türkiye’de DTÖ üyeliği sonrası mal ve hizmet vergi bileşiminde meydana gelen gelişmeleri sınamaktır.

Çalışmada 1990-2011 döneminde başlıca 97 gelişmekte olan ve sosyalizmden kapitalizme geçiş yapan ülkede mal ve hizmet bileşiminin analizinde DTÖ üyeliği sonrası vergi bileşiminde gümrük vergilerinin ağırlığını azaldığı saptanmıştır. Buna ek olarak ithalde alınan KDV’nin gümrük vergisini ikame eder biçimde telafi edici bir rol oynadığı da doğrulanan bir varsayım olmuştur.

AB gümrük birliği, bölgesel ticaret ve serbest ticaret anlaşmalarına taraf olan Türkiye için aynı dönem itibarıyla yapılan sınamada gümrük vergilerinin pay düşüşü ve bunun ithalde alınan KDV ile telafi edildiği varsayımları doğrulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret Örgütü (DTÖ), Gümrük Vergileri, İthalde Alınan KDV

Jel Kodları: JEL:F02, JEL:F15, JEL:H25

WORLD TRADE ORGANIZATION MEMBERSHIP, FOREIGN TRADE TAXES AND TURKISH EXPERIENCE

ABSTRACT

The aim of this paper is to discuss the consumption tax shift after Turkey’s WTO membership by referring the study conducted of the effect of WTO membership on the consumption tax structure.

In the study by analyzing panel data of 97 developing and transitional countries, it is observed that after WTO membership, the share of customs duties considerably decreased. It is also verified that customs duties’ revenue loss is compensated through VAT on imports.

For Turkey as being contracting party of several bilateral and multilateral agreements, after membership data for the same period showed that hypothesis of consumption tax shift is tested and proved.

Key Words World Trade Organization (WTO), Customs Duties, VAT on Imports

Jel Codes: JEL:F02, JEL:F15, JEL:H25

1.GİRİŞ

Bu makalenin amacı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinin¹ tüketim vergi gelirleri bileşimi üzerindeki etkisini analiz eden bir çalışmaya² atıf yaparak Türkiye’de DTÖ üyeliği sonrası mal ve hizmet vergi bileşiminde meydana gelen gelişmeleri sınamaktır.

Makale iki bölümden oluşacaktır. Birinci bölümde atıf yapılan çalışmada incelenen 97 gelişmekte olan ve sosyalizmden kapitalizme geçiş yapan ülkede 1990-2011 dönemi itibariyle DTÖ üyeliğinin dolaylı vergilerin göreceli payları üzerine yansımaları ele alınacaktır. Bu bölüm atıf yapılan çalışmanın özeti niteliğinde olacaktır. İkinci bölümde ise DTÖ’nün 1995 yılından bu yana üyesi olan Türkiye’deki tüketim vergi bileşimindeki gelişmelerin trend analizi yapılacak ve üyelik sonrası anılan çalışmada elde edilen bulgularla tutarlılık olup olmadığı sorgulanacaktır.

2. DTÖ ÜYELİĞİ VE DIŞ TİCARET VERGİ BİLEŞİMİNDE DEĞİŞME

DTÖ anlaşmasında; uluslararası ticarete konu olan mal ve hizmetlerin vergilenmesinin temelinde dört ilke bulunmaktadır. Bu ilkeler; **çok taraflılık** (*multilateralism*), **ayırıcılık yapmama** (*non-discrimination*), **öngörülebilirlik** (*predictability*) - bir başka deyimle gümrük vergilerinde artışa gitmeme sözünün verilmesi (*bindings*) - ve **saydamlık** (*transparency*) olarak sıralanabilir. DTÖ’nün kökenini oluşturan GATT anlaşmasının birinci maddesinde tanımlanan **en çok kayırlan ülke** (*most favored nation, MFN*) ilkesine göre ülkeler ticaret yaptıkları ülkelere birini diğerine karşı daha fazla kayıramazlar ve ayırım yapamazlar. Bir ülkeye ayrıcalık tanınması, söz gelimi gümrük vergilerinde indirim yapılması halinde diğer tüm DTÖ üyelerine de aynı kayırmanın yapılması gerekir. Bu ithalat ve ihracatta tarafsızlık anlamına gelmektedir. Bu ilkenin bir alt türü olan **ulusal eşit muamele** (*national treatment, NT*) ilkesine göre ise ülkeler ithal ve yerli üretim ürünler arasında ayırıcılık yapamazlar. Saydamlık gereği olarak alınan vergisel önlemlerin niteliği, gerekçe ve amaçları, ihraç ürünlerine çeşitli sübvansiyonların verilmesi durumunda, bu teşviklerin maliyetleri ve vergi harcamalarının hesabı açıklanmalıdır. Öte yandan MFN ve NT ilkelerine istisna oluşturan bölgesel ticaret anlaşmaları, gümrük birliği ve serbest ticaret anlaşmaları ise DTÖ üyeliğinin gümrük vergilerindeki bağlayıcılığını ortadan kaldıran düzenlemelerdir. Bu nedenle de üyelik niteliğini bozar niteliktedir.³ Taraf olunan bu anlaşmalar, DTÖ üyeliği sonrası doğan gümrük vergisi kaybının ne kadarının üyelikle ilintili olduğunun saptanmasını da güçleştirmektedir.

Bu genel ilkelerin sonucu olarak geliştirilen **mal ve hizmet vergileme esasları**; gümrük vergilerinin vergi sistemi içindeki ağırlığını hafifletmek, dış ticarete ithal ve yerli ürünler arasında tarafsız olmak, dış ticaret vergilemesinin bir politika aracı olarak önemini azaltmak olarak özetlenebilir. Tarife (*tariff*) olarak adlandırılan gümrük vergilerinin serbest dış ticaretin en büyük engeli olduğu kabul edilmektedir. DTÖ kurallarına göre yurt içi mal ve hizmet vergileri dış ticaretten alınan gümrük vergileri ile aynı ekonomik etkilere yol açarlar ve bu nedenle gümrük vergilerinin ikamesi niteliğinde olmamalıdır. Üye ülkeler uyguladıkları MFN gümrük vergi oranlarında bir tavan uygulama sözü vermelidir.⁴ Ayrıca ihraç ürün ve hizmetlerine her türlü sübvansiyon verilmesi uygun görülmemekte olup, bu mali destekler bir tür negatif gümrük vergisi olarak nitelenmektedir.

Bu açıklamalardan sonra DTÖ üyeliğinin tüketim vergi bileşimi üzerinde yaptığı etkiyi inceleyen bilimsel çalışmayı özetlemek istiyoruz.

Tespit edebildiğimiz kadarıyla DTÖ üyeliğinin tüketim vergi bileşimi üzerindeki etkisini inceleyen tek yayın olan bu çalışmanın literatüre üç konuda katkı yapması amaçlanmıştır. Bunlardan birincisi, DTÖ üyeliği sonrası vergi gelirlerinde gümrük vergilerinin kaldırılması sonucu büyük gelir kayıpları yaşandığı olgusudur. Çalışmanın ikinci bulgusu, DTÖ üyesi ülkelerin gümrük vergisi kayıplarını diğer tüketim vergileri ile başta ithalde alınan KDV ile telafi etmiş olmalarıdır. Üçüncü sonuç DTÖ üyeliği sonucu kaybedilen gümrük vergi ile telafi edici KDV arasındaki zamanlama (*timing*) farkıdır. Ülkelerin genellikle DTÖ üyesi olmadan çok önce genel bir tüketim vergisi olan KDV'ni sistemlerine telafi edici bir kaynak olarak almış oldukları saptanmıştır.⁵

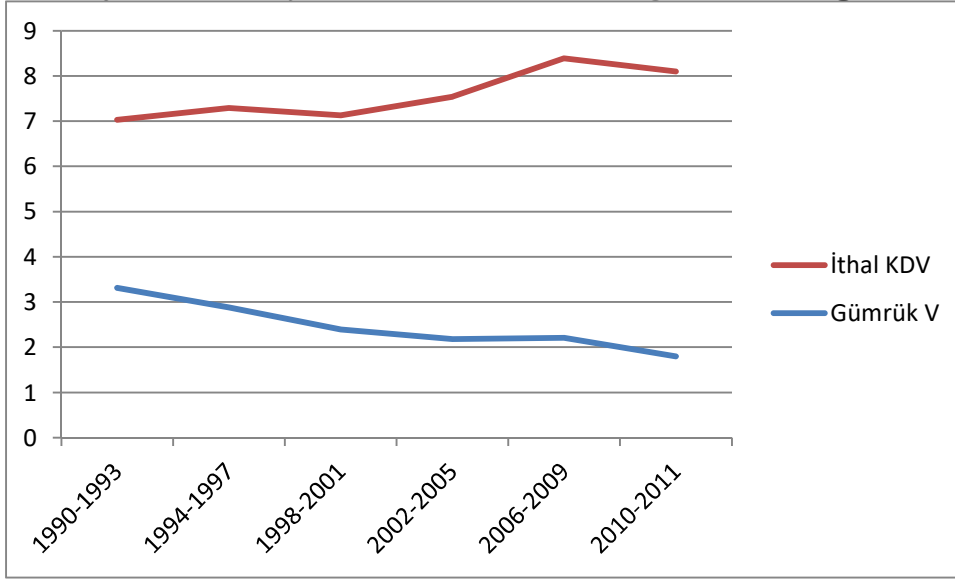
Dünyada serbest dış ticaret politikasının vergisel sonuçlarını analiz etmeyi amaçlayan bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre DTÖ üyeliği sonrası 97 ülke üzerinde yapılan ampirik araştırma sonucu üye devletlerin 1990-2011 döneminde ortalama olarak GSYH'larının % 0.73'ü oranında bir gümrük vergisi kaybı ile karşı karşıya kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sorunsal özellikle DTÖ üyeliğini düşünen yoksul ve geri ülkeler için büyük önem taşımaktadır. Çalışma; DTÖ ya da son dönem Uruguay GATT üyesi ülkelerin ticarete serbestleştirme sonucu gümrük vergilerini azalttıklarını ve KDV temelli bir tüketim vergisi reformu yaptıklarını göstermektedir. Üyelik sonrası ülkeler; bu gümrük vergi kayıplarını başlıca ithalde alınan KDV ile telafi etmişler, KDV sistemine DTÖ üyelikleri öncesi geçmişler ve ithal ürünlerini KDV kapsamına almışlardır. Ancak kayıt dışı kesimin büyük olduğu ülkelerde KDV'nin gümrük vergilerinin bir ikamesi olarak kullanılması oldukça güç olacağı, gümrük vergilerindeki düşüşün kayıt dışı ekonomik faaliyetleri artıracığı dahi savunulmuştur.⁶

97 ülkenin gümrük vergisi / GSYH % olarak ortalamalarına bakıldığında 1990-1993 döneminde 3.31 olan pay giderek düşerek, dönem olarak 1994-1997'de 2.88'e, 1998-2001'de 2.39, 2002-2005 de 2.18, 2006-2009'da 2.21 ve 2010-2011 de 1.80'e kadar düşmüştür. Buna karşılık GSYH içinde KDV'nin büyük bölümünü oluşturduğu tüketim vergileri ortalaması aynı dönemler itibarıyla sırasıyla 3.72, 4.41, 4.74, 5.36, 6.18 ve 6.30 olarak yükselme eğilimi göstermiştir. Tablo 1 ve Grafik 1 bu trendi göstermektedir.

Tablo 1: Gümrük ve Tüketim Vergilerinin GSYH İçindeki Payı (%)

<i>Yıllar</i>	<i>Gümrük Vergisi</i>	<i>İthal KDV</i>
<i>1990-1993</i>	3,31	3,72
<i>1994-1997</i>	2,88	4,41
<i>1998-2001</i>	2,39	4,74
<i>2002-2005</i>	2,18	5,36
<i>2006-2009</i>	2,21	6,18
<i>2010-2011</i>	1,8	6,3

Grafik 1: DTÖ Üyesi Ülkelerde Tüketim Vergi Bileşimi Değişimi

Bundan sonraki bölümde, anılan çalışmadaki hipotezler aynı dönem itibariyle Türkiye için test edilecektir.

3. TÜRKİYE’NİN DTÖ ÜYELİĞİ VE VERGİ BİLEŞİM DEĞİŞİKLİĞİ VARSAYIMLARININ SINANMASI

Türkiye’nin 1953 yılında katıldığı GATT anlaşmasının dönüştüğü DTÖ’ne 1995 yılında üye olduğunu belirtmiştik. Bu üyeliğinin yanı sıra ülkemiz 1995 yılından bu yana AB Gümrük Birliğine katılmış bulunmaktadır. Ayrıca DTÖ istisna kuralları çerçevesinde kurucu üye olduğumuz *Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı*, *Gelişen Sekiz Ülke (D8)*, *Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)* ve *İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)* çatıları altında tercihli ticaret anlaşmalarına taraf olunmuştur.⁷ Bu anlaşmalar DTÖ’nün bağlayıcı oran (*bound rate*) uygulamasını büyük ölçüde saptırmaktadır.⁸

Atıf yapılan çalışmanın sonuçları aynı dönem için Türkiye için sınıandığında aşağıdaki sonuçlara varılmaktadır.

Bunlardan birincisi gümrük vergilerinin kamu gelirleri içindeki ağırlığı azalarak aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere merkezi yönetim vergi gelirleri içinde % 7,3 den % 1,7 ye düşmesidir. DTÖ üyeliği sonrası bu düşüş oldukça barizdir. Dolayısıyla bu hipotez Türkiye açısından da doğrulanmıştır.

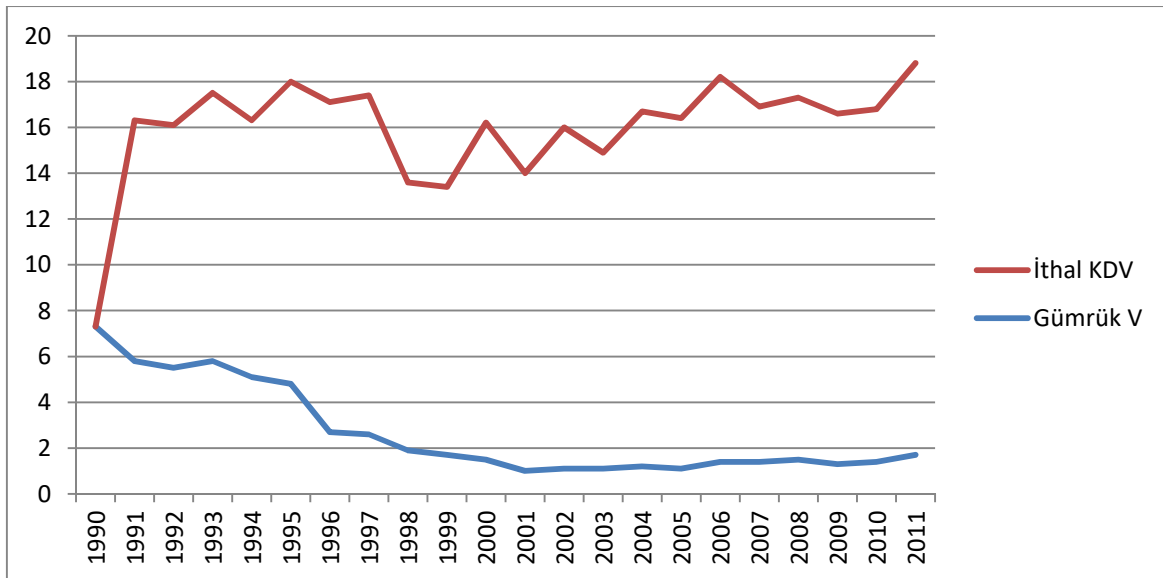
İkinci olarak Türkiye 3065 sayılı yasa ile DTÖ üyeliğinden hatta *Uruguay Round*’dan önce 1.1.1985 tarihinden itibaren KDV’ni bir genel tüketim vergisi olarak vergi sistemine katmış ve ithal edilen mal ve hizmetlerden KDV almaya başlamıştır. Gümrük vergisi kaybının ithalde alınan KDV ile telafi edildiği varsayımı da doğrulanmış bulunmaktadır.

Aşağıdaki Tablo 2 ve Grafik 2 iki vergi türündeki karşıt azalma ve artış eğilimlerini açıkça yansıtmaktadır.

Tablo 2: Türkiye’de Dış Ticaret Vergilerinin Vergi Gelirleri İçindeki Payı (%)

<u>Yıllar</u>	<u>Gümrük Vergisi</u>	<u>İthalde Alınan KDV</u>
1990	7,3	10,4
1991	5,8	10,5
1992	5,5	10,6
1993	5,8	11,7
1994	5,1	11,2
1995	4,8	13,2
1996	2,7	14,4
1997	2,6	14,8
1998	1,9	11,7
1999	1,7	11,7
2000	1,5	14,7
2001	1	13
2002	1,1	14,9
2003	1,1	13,8
2004	1,2	15,5
2005	1,1	15,3
2006	1,4	16,8
2007	1,4	15,5
2008	1,5	15,8
2009	1,3	15,3
2010	1,4	15,4
2011	1,7	17,1

Grafik 2 Türkiye’de Gümrük Vergisi ve İthalde Alınan KDV Eğilimi (1990-2011)

Tablo ve Grafik 2 de ilgili dönem itibariyle gümrük vergileri payı azalırken gümrük vergisinin ikamesi niteliğindeki ithalde alınan KDV payının artmakta olduğu görülmektedir. 1985-2002 arasında başlıca KDV'nin % 26 ve % 40 oranları alınan özel tüketim vergisi (ÖTV) konusu olan mallar 2002 sonrası KDV'nde yüksek oranlardan vazgeçilerek özel tüketim vergisi ile vergilenmeye başlamıştır. Türkiye'de ithal ürünlerden ne kadarının alındığının hesabı vergi istatistiklerine yansımaya ÖTV'nin merkezi yönetim vergi gelirlerinin ortalama $\frac{1}{4}$ 'ünü oluşturduğu görülmektedir. İthal ürünlerden alınan ÖTV'nin ise dış ticarete eş etkili bir yükümlülük olduğu tartışmasıdır.

4. SONUÇLAR

Küresel çok taraflı bağlayıcılığı, gümrük birlikleri, bölgesel anlaşmalar ve serbest ticaret anlaşmaları ile büyük ölçüde ortadan kalkmış bulunan DTÖ üyeliğinin bir ülkenin mal ve hizmet vergilemesi üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlayan bu makalede, bu konuda yapılmış tek ampirik çalışmaya atıf yapılarak hipotezler Türkiye uygulaması açısından sınanmıştır.

1990-2011 döneminde gelişmekte olan ve sistem geçişi yapan 97 ülkenin mal ve hizmet bileşiminin analizinde üyeliğin bireysel ülke vergi sistemlerinde gümrük vergilerinin ağırlığını azalttığı saptanmıştır. Buna ek olarak ithalde alınan KDV'nin gümrük vergisini ikame eder biçimde telafi edici bir rol oynadığı da doğrulanan bir varsayım olmuştur. Ülkeler DTÖ üyeliklerinin çok öncesinde hazırlayıcı ve gelir kaybını önleyici biçimde KDV sistemine geçmiş ve GATT ve dönüştüğü DTÖ üyeliği kuralları çerçevesinde ithal ürünlerini vergilemişlerdir.

GATT ve dönüştüğü DTÖ'nün ilk ve eski üyelerinden sayılabilecek, AB Gümrük Birliği, bölgesel ticaret ve serbest ticaret anlaşmalarına taraf olan Türkiye için aynı dönem itibariyle yapılan sınamada gümrük vergilerinin pay düşüşü ve bunun ithalde alınan KDV ile telafi edildiği varsayımları doğrulanmıştır. Türkiye'nin 2002 sonrası uygulamaya koyduğu Özel Tüketim Vergisinde II ve IV sayılı listelerin varlığı başka ülkelerde olmayan biçimde ithalde alınan KDV'nin eki niteliğindedir.

NOTLAR

¹ 1986-1994 arasında gerçekleştirilen *Uruguay Round* görüşmeleri sonucu DTÖ'nün 2016 yılı itibariyle 164 DTÖ üyesi bulunmaktadır. Bu üyeler dünya ticaretinin % 97'sini oluşturmaktadır. DTÖ dünyada serbest ticaret olarak adlandırılan ticaret engellerinin kaldırılması amacıyla GATT sonrası geliştirilen bir uluslararası ticaret örgütüdür. 1.1.1995 tarihinde faaliyete geçen bu örgütün GATT'tan farkı, yalnızca mal ticaret sözleşmelerini değil hizmet, fikri ve mülkiyet hakları sözleşmelerini de kapsamaktadır. Örgüt çok taraflı ticaret anlaşmaları görüşmelerini yönetmek dışında aynı zamanda ülkeler arası ticari anlaşmazlıkları çözümlenmek, ulusal ticaret politikalarını izlemek, diğer uluslararası ekonomik kuruluşlarla (IMF ve Dünya Bankası) işbirliği yapmak görevlerini de üstlenmiştir. 164 dünya ülkesi dışında aralarında Azerbaycan, Cezayir, Lübnan, İran, Irak ve Suriye'nin de bulunduğu 20 kadar gözlemci üye (*observer*) bulunmaktadır. Üye olmayan en önemli ülke örneği Kuzey Kore'dir. Bu ülke dışında aralarında Türkmenistan, Eritre ve Güney Sudan dışında egemen sayılamayacak 12 ülke bulunmaktadır.

² Buettner, Thiess, Madzharova, Boryana; WTO Membership and the Shift to Consumption Taxes, *CESifo Working Paper No. 6052*, August 2016

³ Dünya ticaretinin yarısı tercihli tarife rejimi çerçevesinde serbest ticaret anlaşmaları ile gerçekleşmektedir. Serbest ticaret anlaşmasının en büyüğü AB ile ABD arasında yapılması planlanan anlaşmadır. Bu anlaşma görüşmeleri 2013 yılında başlamış olup halen devam etmektedir. Görüşmeler tamamlandığında bu anlaşma ticaret hacmi yönünden dünyada yapılmış en büyük serbest ticaret anlaşması olacaktır. <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/united-states/>

⁴ Bkz. Daly Michael; Implications of WTO Rules for Fiscal Policy, *the 5th IMF-Japan High-Level Tax Conference for Asian Countries*, IMF, April 21, 2014. Bu kuralların varlığı istisnaların tanınmasına engel değildir. İstisnalara ancak ikili vergi anlaşmalarının sonucu izin verilebilir.

⁵ DTÖ'nün aslında bir uluslararası mal ve hizmet vergilemesi örgütü olduğu savunulmaktadır. Bkz. Daly, Michael; Is WTO a World Tax Organization, Technical Notes, *IMF*, March 2016.

⁶ Emran, M. S., Stiglitz, J. E., 2003. Price-neutral Tax Reform with an Informal Economy, *Manuscript*, October. Emran, M. S., Stiglitz, J. E., 2005. On Selective Indirect Tax Reform in Developing Countries, *Journal of Public Economics* No. 89, 599-623. atfen op.cit.ss.6-7.

⁷ “Bugüne kadar, ülkemizce 33 adet Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmış olup bunlardan Merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleriyle akdedilmiş olan 11 adet STA, bu ülkelerin AB üyelikleri nedeniyle feshedilmiştir. Geriye kalanlardan 18 adet STA (EFTA, İsrail, Makedonya, Bosna ve Hersek, Filistin, Tunus, Fas, Suriye (2011 yılından beri askıda) Mısır, Arnavutluk, Gürcistan, Karadağ, Sırbistan, Şili, Ürdün, Mauritius, Güney Kore ve Malezya) hâlihazırda yürürlüktedir. Söz konusu ülkelerden Güney Kore ile STA'nın genişletilmesi çalışmaları kapsamında ve STA'nın parçası olarak hizmet ticareti anlaşması ve yatırım anlaşması da müzakere edilmiş, anlaşmalar 26 Şubat 2015 tarihinde imzalanmıştır. Anlaşmaların, iç onay sürecinin tamamlanmasını müteakip yürürlüğe girmesi beklenmektedir. ... EFTA, Bosna-Hersek, Arnavutluk ve Makedonya ile de Anlaşmaların kapsamının genişletilmesi görüşmeleri ise sürdürülmektedir.” Bkz. <http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disIliskiler/SerbestTic/SerbestTicYururlukte bulunan STA>

⁸ Türkiye'nin AB gümrük birliği üyeliğinin bir başka ülke ile serbest ticaret anlaşması yapması ve gümrük vergi oran indirim yetkisini sınırladığı ileri sürülmektedir. Söz gelimi ülkemizin ABD ile serbest ticaret anlaşması yapması ile ilgili olarak yapılan değerlendirmede şu görüşlere yer verilmektedir. “Türkiye-AB Gümrük Birliği uyarınca, ülkemiz, Gümrük Birliği kapsamındaki malların ithalatında AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulama ve ayrıca AB'nin üçüncü ülkelere yönelik dış ticaret politikalarını üstlenme ve uygulama yükümlülüğü altındadır. ... Türkiye, ... AB'nin Ortak Gümrük Tarifesiyle (OGT) uyum sağlama yükümlülüğü altındadır. Türkiye'nin, AB ile herhangi bir tercihli ticaret düzenlemesi bulunmayan üçüncü bir ülkeyle serbest ticaret anlaşması imzalaması veya benzeri bir tercihli ticaret taahhüdü altına girmesi, ancak AB'nin olumlu yaklaşımı ile mümkün

olabilecektir. Zira Türkiye'nin, üçüncü ülkelerle bir ticari anlaşma çerçevesinde, o ülkeye halen uygulamakta olduğu gümrük tarifelerinin altında bir tarife uygulaması, o ülkeye alabileceği tavizlere karşılık tarife tavizi verebilmesi mümkün değildir. Başka bir deyişle, yapılabilecek bir ticari anlaşma, ilgili üçüncü ülke tarafından Türkiye'ye tek taraflı taviz verilmesinden ibaret olabilecektir. (Bir DTÖ üyesinin diğer bir DTÖ üyesine tek taraflı tavizler vermesi ise DTÖ kurallarına aykırıdır. AB, ABD gibi en önemli ticari rakibi söz konusu olduğunda, kendisi ABD ile bir STA yapmadan, Türkiye'nin ABD ile STA imzalamasına olumlu yaklaşmayacaktır. Türkiye'nin, AB'nin olumlu görüşünü almadan ABD ile STA imzalaması halinde ise, AB'nin ülkemizden ithal edeceği ürünler için menşe belgesi talep etmeye başlaması ve bunun sonucunda, Gümrük Birliğinin esasını teşkil eden ve en önemli kazanımımızı oluşturan malların serbest dolaşımının fiilen geçersiz hale gelmesi söz konusu olacaktır.” Bkz. Karakaş, Oya; Türkiye ile ABD Arasında Olası Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının, Dünya Ticaret Örgütü ve Avrupa Birliği Çerçevesindeki Yükümlülüklerimiz Açısından İncelenmesi, www.mfa.gov.tr

KAYNAKÇA

BUETTNER, Thiess & MADZHAROVA, August 2016, Boryana; WTO Membership and the Shift to Consumption Taxes, *CESifo Working Paper No. 6052*.

DALY, Michael, 2014, Implications of WTO Rules for Fiscal Policy, *The 5th IMF-Japan High-Level Tax Conference for Asian Countries*, IMF, April 21.

DALY, Michael, March 2016, Is WTO a World Tax Organization, *Technical Notes, IMF*.

KARAKAŞ, Oya, Türkiye ile ABD Arasında Olası Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının, Dünya Ticaret Örgütü ve Avrupa Birliği Çerçevesindeki Yükümlülüklerimiz Açısından İncelenmesi, www.mfa.gov.tr.

www.ekonomi.gov.tr